

Центральноукраїнський національний технічний університет
(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-
педагогічної роботи

_____ Кириченко А.М.

« ____ » _____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ БІЗНЕС

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань С Соціальні науки, журналістика та інформація

Спеціальність: С1 Економіка

Спеціалізація С1.01. «Економіка»

Освітньо-професійна програма: «Інноваційна економіка»

Факультет економічний

(назва факультету)

2025-2026 навчальний рік

Розробник: д.е.н., професор кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи Марина СЕМИКІНА

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи

(підпис) Володимир ЗАЙЧЕНКО
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	галузь знань: С Соціальні науки, журналістика та інформація	Цикл фахової підготовки	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: С1 Економіка Спеціалізація С1.01. «Економіка» Освітньо-професійна програма: «Інноваційна економіка»	Рік підготовки:	
		5-й	5-й
		Семестр:	
		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4,5	Освітній рівень: Магістр, курс 1	32 год.	
		Практичні	
		16 год.	
		Самостійна робота	
		72 год.	
		Вид контролю	
		екзамен	екзамен

Мова навчання – українська.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Інтелектуальний бізнес» є формування у здобувачів цілісної системи теоретичних знань і практичних навичок щодо створення та управління інтелектуальним бізнесом, економічного обґрунтування напрямів його розвитку й забезпечення ефективного функціонування. Дисципліна спрямована на формування здатності обґрунтовано приймати управлінські рішення в умовах невизначеності, забезпечуючи створення, правовий захист, комерціалізацію та сталий розвиток інтелектуальних продуктів і проєктів на основі сучасних даних, методів аналізу та інноваційних підходів.

Завдання навчальної дисципліни «Інтелектуальний бізнес» спрямовані на формування у здобувачів знань, умінь і навичок щодо:

- розуміння сутності, цілей і видів інтелектуального бізнесу та впливу інтелектуалізації економіки на зміст праці і моделі діяльності;
- визначення чинників і передумов розвитку інтелектуального бізнесу в Україні та світі, обґрунтування ролі цифрових технологій і даних;
- ідентифікації інтелектуальних продуктів і об'єктів інтелектуальної власності, вибору способів правового захисту і базових механізмів комерціалізації;
- оцінювання інтелектуального потенціалу організації, побудови інформаційного забезпечення рішень, розроблення елементів управління й мотивації;
- обґрунтування умов залучення інвестицій, аналізу ризиків та заходів економічної безпеки, визначення реалістичних шляхів розвитку інтелектуального бізнесу.

3. Результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність визначати, аналізувати та розв'язувати складні економічні задачі і проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки, у тому числі підприємств або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в умовах невизначеності умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3.Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК4.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК5. Здатність працювати в команді.

ЗК7.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК 12. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку підприємств на основі інноваційних технологій.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

ПРН 5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності.

ПРН 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.

ПРН 7.Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

4. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти дотримуються принципів академічної доброчесності та усвідомлюють наслідки їх порушення. Відвідування занять є важливою складовою навчання: усі здобувачі мають бути присутні на лекціях і практичних заняттях курсу. Пропущені заняття підлягають відпрацюванню не пізніше ніж за тиждень до початку заліково-екзаменаційної сесії. Недопустимі: запізнення; користування мобільними телефонами, планшетами та іншими пристроями під час занять з ненавчальною метою; списування та плагіат; несвоєчасне виконання завдань. Освітній процес у Центральнотехнічному національному університеті здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

5. Програма навчальної дисципліни

№п/п	Назва теми	Кількість годин (л/п/с)	Завдання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретико-методичні аспекти формування інтелектуального бізнесу			
1	Лекція 1: Інтелектуалізація світового економічного розвитку як передумова трансформацій у змісті людської праці та бізнесу 1. Інтелектуалізація світового економічного розвитку: сутність, чинники, показники.	2/2/6	Підготовка презентацій для виступів. Підготовка до дискусій. Рекомендовані джерела: [1; 10; 11; 13]

	2. Трансформація змісту та характеру праці під впливом інтелектуалізації. 3. Вплив інтелектуалізації на бізнес-моделі та конкурентні переваги.		
2	Лекція 2: Інтелектуальний бізнес: сутність, призначення, цілі та види. Бізнес-інтелект як знання «про бізнес» і «для бізнесу» 1. Інтелектуальний бізнес: визначення, призначення, місце у сучасній економіці. 2. Цілі та види інтелектуального бізнесу: критерії виокремлення. 3. Знання «про бізнес» і «для бізнесу» як основа прийняття рішень.	2/-/6	Підготовка презентацій для виступів. Підготовка до дискусій. Рекомендовані джерела: [1-2; 10-15; 24; 29]
3	Лекція 3: Чинники та передумови розвитку інтелектуального бізнесу в світі та в Україні 1. Глобальні передумови і тенденції становлення інтелектуального бізнесу. 2. Українські можливості та бар'єри розвитку інтелектуального бізнесу. 3. Роль цифровізації економіки у прискоренні розвитку інтелектуального бізнесу.	2/2/6	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [10; 11; 19; 21; 23]
4	Лекція 4: Інтелектуальний потенціал організації та його роль у розвитку інтелектуального бізнесу 1. Інтелектуальний потенціал країни, регіону, організації: зміст і рівні аналізу. 2. Взаємозв'язок інтелектуального потенціалу та інтелектуального бізнесу. 3. Методи ідентифікації та оцінювання інтелектуального потенціалу організації.	2/-/6	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Рекомендовані джерела: [4; 5; 7; 16; 20]
5	Лекція 5: Інтелектуальні продукти: сутність і особливості створення 1. Інтелектуальний продукт у системі інтелектуального бізнесу: характеристика та життєвий цикл. 2. Види інтелектуальних продуктів і їх відмінності. 3. Організаційні та технологічні особливості створення інтелектуальних продуктів.	2/2/6	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Рекомендовані джерела: [1; 2; 5; 6; 7;14]
6	Лекція 6: Інтелектуальна власність: сутність, правові засади захисту 1. Інтелектуальна власність як економічна категорія та ресурс інновацій. 2. Види об'єктів інтелектуальної власності і сфери їх використання. 3. Правові засади захисту прав інтелектуальної власності та типові проблеми.	2/-/6	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. [16; 22; 24; 25; 27; 30-37]
7	Лекція 7: Нормативно-правові засади розвитку інтелектуального бізнесу в Україні 1. Потреба державного регулювання інтелектуальної діяльності: цілі та інструменти. 2. Міжнародний досвід регулювання інтелектуальної діяльності: узагальнення практик. 3. Нормативно-правові засади формування і функціонування інтелектуального бізнесу в Україні.	2/2/6	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Рекомендовані джерела: [2; 5; 6; 7;14; 30-37]
8	Лекція 8: Віртуалізація інтелектуального бізнесу, його інформаційне забезпечення в умовах застосування штучного інтелекту 1. Віртуалізація як риса інформаційного суспільства та її вплив на організацію бізнесу. 2. Інформаційне забезпечення інтелектуального бізнесу: цілі, джерела, вимоги до якості даних. 3. Застосування сучасних технологій і штучного інтелекту: можливості та ризики.	2/-/6	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [1; 2; 5;7;10-15; 19; 22-24]

9	Лекція 9: Ідеї для розвитку інтелектуального бізнесу. Конкуренція на ринку інтелектуального бізнесу 1. Генерування, відбір і оформлення ідей інтелектуальних продуктів. 2. Перетворення інтелектуальної власності на інноваційний продукт. 3. Конкурентне середовище інтелектуального бізнесу: форми конкуренції та позиціонування.	2/2/6	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Рекомендовані джерела: [16; 22; 24; 25; 27]. Підготовка до тестування за модулем 1.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Практичні аспекти управління інтелектуальним бізнесом			
10	Лекція 10: Розробка і комерціалізація проєктів інтелектуального бізнесу 1. Розробка проєктів: етапи, завдання, результати. 2. Зарубіжний досвід комерціалізації інтелектуальних продуктів: узагальнення. 3. Механізми комерціалізації в Україні: ліцензування, спільні проєкти, передача прав.	2/-/6	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [3; 5; 6; 16; 22; 24; 25; 27].
11	Лекція 11: Інвестиції в інтелектуальний бізнес, їх види, переваги та недоліки 1. Сутність та значення інвестицій у сфері інтелектуального бізнесу. 2. Види інвестицій: фінансові, людські, організаційні, інші. 3. Умови залучення інвестицій: критерії привабливості, ризики, бар'єри.	2/2/6	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [2; 5; 6; 7; 14; 16; 20].
12	Лекція 12: Механізм управління інтелектуальним бізнесом 1. Структура управління: ролі, функції, відповідальність. 2. Елементи механізму управління: цілі, інструменти, показники ефективності. 3. Інформаційно-аналітична підтримка управлінських рішень.	2/-/6	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [3; 5; 6; 10; 11; 14; 15; 20].
13	Лекція 13: Мотивація розробників (творців) інтелектуальних продуктів 1. Особливості мотивації персоналу у сфері розробки інновацій та інтелектуальних продуктів. 2. Чинники впливу на мотивацію розробників інтелектуальних продуктів. 3. Побудова мотиваційних механізмів для команд інтелектуального бізнесу.	2/2/6	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [12; 28; 29].
14	Лекція 14. Компенсаційна політика як форма мотиваційного забезпечення розвитку інтелектуального бізнесу 1. Компенсаційний пакет: структура, принципи формування, ринкові орієнтири. 2. Інструменти компенсації для команд інтелектуального бізнесу. 3. Проблеми справедливості компенсаційної політики та шляхи їх вирішення.	2/-/8	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [12; 28; 29].
15	Лекція 15. Економічна безпека інтелектуального бізнесу та перспективи його подальшого розвитку 1. Економічна безпека інтелектуального бізнесу: сутність, цілі, принципи. 2. Види ризиків у сфері інтелектуального бізнесу та підходи до їх оцінювання. 3. Напрями підвищення економічної безпеки і стійкості розвитку.	2/2/8	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [1; 2; 5-7; 14]. Підготовка до тестування за модулем 2.
16	Лекція 16. Проблеми та перспективи подальшого розвитку інтелектуального бізнесу 1. Світовий досвід розвитку: проблеми, виклики, корисні підходи.	2/-/8	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела:

	2. Основні перешкоди розвитку в Україні та можливі рішення. 3. Перспективи розвитку в Україні: сценарії, пріоритети, очікувані вигоди.		[3; 5-7; 11; 19; 21-23; 20; 23; 25] Підготовка до підсумкового тестування
	Разом	32/16/72	

6. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекції	практич ні	самостій на робота		лекції	практи чні	самості йна робота
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні аспекти формування інтелектуального бізнесу								
Тема 1: Інтелектуалізація світового економічного розвитку як передумова трансформацій у змісті людської праці та бізнесу	8	2	2	6				
Тема 2: Інтелектуальний бізнес: сутність, призначення, цілі та види. Бізнес-інтелект як знання «про бізнес» і «для бізнесу»	8	2	-	6				
Тема 3: Чинники та передумови розвитку інтелектуального бізнесу в світі та в Україні	10	2	2	6				
Тема 4: Інтелектуальний потенціал організації та його роль у розвитку інтелектуального бізнесу	10	2	-	6				
Тема 5: Інтелектуальні продукти: сутність і особливості створення	8	2	2	6				
Тема 6: Інтелектуальна власність: сутність, правові засади захисту	8	2	-	6				
Тема 7: Нормативно-правові засади розвитку інтелектуального бізнесу в Україні	10	2	2	6				
Тема 8: Віртуалізація інтелектуального бізнесу, його інформаційне забезпечення в умовах застосування штучного інтелекту	10	2	-	6				
Тема 9: Ідеї для розвитку інтелектуального бізнесу. Конкуренція на ринку інтелектуального бізнесу	8	2	2	6				
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти управління інтелектуальним бізнесом								
Тема 10: Розробка і комерціалізація проєктів інтелектуального бізнесу	8	2	-	6				
Тема 11: Інвестиції в інтелектуальний бізнес, їх види, переваги та недоліки	10	2	2	6				
Тема 12: Механізм управління інтелектуальним бізнесом	10	2	-	6				
Тема 13: Мотивація розробників (творців) інтелектуальних продуктів	8	2	2	6				
Тема 14. Компенсаційна політика як форма мотиваційного забезпечення розвитку інтелектуального бізнесу	10	2	-	8				
Тема 15. Економічна безпека інтелектуального бізнесу та перспективи його подальшого розвитку	12	2	2	8				
Тема 16. Проблеми та перспективи подальшого розвитку інтелектуального	12	2	-	8				

бізнесу								
Всього за семестр	120	32	16	72				

7. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми семінарського (практичного) заняття, рекомендовані джерела	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Семінар 1. Інтелектуалізація економіки та зміни у праці 1. Назвати і пояснити головні чинники інтелектуалізації в обраній галузі. 2. Пояснити, як інтелектуалізація змінює зміст і характер праці (на прикладі конкретних професій та посад). 3. Навести приклад змін у моделі діяльності підприємства під впливом інтелектуалізації. Рекомендовані джерела: [1; 10; 11; 13]	2	
2	Семінар 2. Інтелектуальний бізнес та знання для прийняття рішень 1. Дати власне визначення інтелектуального бізнесу для обраної сфери діяльності. 2. Скласти перелік знань, потрібних для прийняття управлінських рішень, та зазначити їх джерела. 3. Пояснити різницю між знаннями про стан бізнесу та знаннями для дій у бізнесі (на прикладі). Рекомендовані джерела: [1-2; 10-15; 24; 29]	2	
3	Семінар 3. Чинники розвитку інтелектуального бізнесу в Україні 1. Визначити можливості і загрози для розвитку інтелектуального бізнесу в Україні (по 3–4 пункти). 2. Скласти перелік бар'єрів для розвитку інтелектуального бізнесу і запропонувати способи їх зменшення. 3. Пояснити, як цифрові технології допомагають створювати і просувати інтелектуальні продукти. Рекомендовані джерела: [10; 11; 13; 19; 21; 23]	2	
4	Семінар 4. Інтелектуальний потенціал організації 1. Скласти список складових інтелектуального потенціалу організації. 2. Запропонувати прості показники для оцінювання інтелектуального потенціалу. 3. Пояснити вплив посилення інтелектуального потенціалу на розвиток інтелектуального бізнесу. Рекомендовані джерела: [4; 5; 7; 16; 20]	2	
5	Семінар 5. Інтелектуальні продукти та правовий захист 1. Визначити вид інтелектуального продукту для обраної ідеї та описати основні кроки його створення. 2. Визначити об'єкти інтелектуальної власності в обраній ідеї та обрати спосіб правового захисту. 3. Назвати основні ризики порушення прав та запропонувати заходи попередження. Рекомендовані джерела: [1; 2; 5; 6; 7; 14]	2	
6	Семінар 6. Нормативно-правові засади і державне регулювання 1. Назвати основні нормативні акти України, що стосуються інтелектуальної власності та інтелектуального бізнесу, і коротко пояснити їх зміст. 2. Пояснити, навіщо потрібне державне регулювання інтелектуальної діяльності, навести приклади інструментів підтримки. 3. Проаналізувати спільні риси та відмінності у регулюванні інтелектуального бізнесу. Порівняти одну українську правову норму з прикладом з іншої країни. Рекомендовані джерела: [2; 5; 6; 7; 14; 30-37]	2	
7	Семінар 7. Віртуалізація та інформаційне забезпечення інтелектуального бізнесу 1. Пояснити, що означає віртуалізація, і навести приклади віртуальних форм роботи для інтелектуального бізнесу. 2. Скласти перелік інформаційних джерел для підтримки управлінських рішень та пояснити, як перевіряти якість даних.	2	

	3. Навести приклад, як сучасні технології допомагають зменшити витрати або збільшити доходи інтелектуального бізнесу. Рекомендовані джерела: [1; 2; 5; 7; 10-15; 19; 22-24]		
8	Семінар 8. Ідеї розробки інтелектуального продукту, комерціалізація, інвестиції, конкуренція та безпека (до тем 9–15; узагальнення) 1. Сформулювати ідею інтелектуального продукту, визначити кроки перетворення ідеї на готовий продукт і спосіб отримання доходів. 2. Описати простий план комерціалізації для обраного продукту в Україні (наприклад, ліцензія, спільна діяльність, продаж прав). 3. Визначити можливі ризики для інтелектуального бізнесу (правові, ринкові, фінансові) та запропонувати базові заходи безпеки. Рекомендовані джерела: [3; 5; 6; 9; 16; 22; 24; 25; 27].	2	
	Разом	16	

8. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача вищої освіти спрямована на формування практичних навичок роботи з рекомендованою літературою з метою критичного осмислення здобутих знань та поглибленого вивчення актуальних проблем формування та розвитку інтелектуального бізнесу

Самостійна робота здобувача передбачає:

- вивчення лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, електронних освітніх ресурсів за темами дисципліни;
- підготовку до практичних (семінарських) занять, участі в дискусіях;
- підготовку наукових висновків (повідомлень) на основі розгляду практичних кейсів;
- розробку презентацій для участі в дискусіях;
- підготовку до контрольних заходів (модульного та підсумкового тестування);
- систематизацію та повторення навчального матеріалу;
- виконання тренувальних завдань, самостійне опрацювання питань для контрольних робіт, екзамену;
- виконання індивідуальних завдань дослідницького змісту на основі самостійного поглибленого вивчення окремих тем і питань.

Тематика індивідуальних завдань дослідницького змісту для самостійної роботи (написання есе, реферату, підготовка презентацій)

Тема	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Юніт-економіка інтелектуального продукту: ключові показники і сценарії	6	
2	Правовий дизайн інтелектуального продукту: від ідеї до охорони прав	6	
3	Економічна безпека інтелектуального бізнесу в умовах підвищених ризиків	6	
4	Мотивація творців інтелектуальних продуктів: матеріальні та нематеріальні стимули	6	
5	Дані як економічний ресурс у бізнес-моделях інтелектуальних продуктів	6	
6	«Паспорт» даних і моделей як інструмент довіри до аналітики	6	
7	Етика даних і конфіденційність як конкурентна перевага інтелектуального бізнесу	6	
8	Маркетплейси та партнерські канали для інтелектуальних продуктів	6	
9	Вибір моделі монетизації: підписка, ліцензія або оплата за результат	6	
10	Продуктизація експертних знань: трансформація послуг у повторюваний продукт	6	
11	Пілотні впровадження інтелектуальних рішень: вимірювання ефекту і умови співпраці	6	
12	Актуальні проблеми розвитку інтелектуального бізнесу в Україні	6	
	Разом	72	

9. Методи навчання.

Під час викладання навчальної дисципліни «Інтелектуальний бізнес» застосовуються наступні методи навчання, спрямовані на формування необхідних компетентностей:

- *словесні методи*: лекції (інформаційні, проблемні), пояснення, бесіди;
- *наочні методи*: демонстрації, ілюстрації, мультимедійні презентації під час лекцій та практичних занять;
- *практичні методи*: виконання практичних робіт, розв'язання дослідницьких задач та вправ, аналіз наукових текстів;
- *інтерактивні методи*: опитування, аналіз практичних кейсів, дискусії, мозковий штурм, робота в малих групах;
- *інноваційні методи*: проєктно-дослідницький метод, інтегровані заняття з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та діджитал-інструменти, зокрема: цифрові інструменти Google, програмні продукти від Microsoft (ProjectOnline, Excel), програмне забезпечення для проведення опитувань Kahoot, Mentimeter, графічний редактор Crello; методи дистанційного навчання за допомогою платформ: Moodle, Zoom, GoogleMeet для проведення онлайн-занять, консультацій та контролю знань.

10. Критерії та засоби оцінювання

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, як рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахили до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання, але при рішенні допускає значну кількість помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінку «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Під час виставлення оцінки враховуються результати навчальної роботи здобувача вищої освіти протягом семестру, шкала оцінювання (національна та ЄКТС), а також рекомендовані мінімальні та максимальні «пороги» встановлення максимальної кількості балів для конкретних видів робіт.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Протягом семестру здобувач може отримати max. 60 балів, у тому числі: перший контроль – 20 балів, другий контроль – 20 балів, третій контроль – 20 балів; 40 балів виносяться на екзамен.

Рекомендовані мінімальні та максимальні пороги встановлення максимальної кількості балів для конкретних видів робіт

Види робіт	Мінімальний поріг	Максимальний поріг
Відповіді на теоретичне питання	Не оцінюється	1 бал
Розв'язок практичного завдання	1 бал	2 бали
Розв'язок кейсів	2 бали	3 балів
Виконання дослідницької роботи	2 бали	3 балів
Участь в груповій роботі	1 балів	3 балів
Тести	0,2 бали	1 бал

11. Рекомендована література

Основна література

1. Іванова В. В. Бізнес та інтелектуальний капітал. *Інтелект XXI*. 2019. №4. С.93–97.
2. Іванова В. В. Інтелектуальний бізнес: підручник. Суми: Університетська книга, 2017. 327 с.
3. Макалюк І. В., Волошин О. О. Розвиток інтелектуального бізнесу: міжнародний досвід та українські реалії. *Підприємництво та інновації*. 2018. №5. С.103–109. URL: <http://ejournal.in.ua/index.php/journal/article/view/74/61>.
4. Магас Н., Чабанюк О., Бернацька І. Розвиток теорій та концепцій управління інтелектуальним капіталом підприємства. *Економіка та суспільство*, 2023.(53). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-15>
5. Назаренко І. Л. Інтелектуальний бізнес: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2023. Ч.2. 57 с.
6. Назаренко І. Л. Інтелектуальний бізнес: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2023. Ч.3. 63 с.
7. Назаренко І. Л., Маслоva В. О. Конспект лекцій з дисципліни «Потенціал і розвиток підприємства». Харків: УкрДУЗТ, 2016. Ч.1. 75 с.
8. Падерін І. Д., Горященко Ю. Г., Романов О. В. Інтелектуальний бізнес як важливий напрям інноваційного розвитку підприємств. *Вісник економічної науки*. 2017. №1. С.68–72.
9. Приймак В., Корнілова І. Інтелектуальний капітал в епоху штучного інтелекту. *Економіка та суспільство*, 2025 (71). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-55>
10. Семикіна М.В., Дмитришин Б.В., Бугасва М.В. Цифрові трансформації та інтелектуальний бізнес: нові перспективи розвитку людського потенціалу та соціально-економічних систем. *Економічний простір*. 2025. №199. С.113–121. DOI: 10.30838/EP.199.113-121.
11. Семикіна М.В., Дмитришин Б.В., Савеленко Г.В. Цифровізація економіки як рушій розвитку інтелектуального бізнесу та електронної комерції. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2025. №3(289). С.74–86. URL: <https://journals.snu.edu.ua/index.php/VisnikSNU/issue/archive>.
12. Семикіна М. В., Костишина А. І., Семикіна А.В. Формування мотивованості персоналу в умовах інноваційних трансформацій праці, цифровізації економіки, викликів та загроз. *Наукові праці Центральноукраїнського національного технічного університету. Економічні науки*. 2024. Вип.12(45). С.7–19.
13. Семикіна М. В., Пасєка С.Р. та ін. Інноваційна праця: діагностика проблем, важелі активізації: монографія / за ред. М. В. Семикіної. Черкаси: ТОВ «МАКЛАУТ», 2012. 320 с.
14. Семикіна М. В., Петіна О. М. Інтелектуальний бізнес: навчально-методичний посібник. Кіровоград: КНТУ, 2015. 141 с.
15. Семикіна М. В., Сікорака В. І., Сікорака І. О. Інноваційні зміни у змісті праці та зайнятості в умовах діджиталізації та руху в ЄС. *Науковий вісник Львівської академії. Серія: економіка, менеджмент та право*. 2023. Вип.8. С.29–40. URL: <https://fmnzb.sfa.org.ua/wp-content/uploads/2023/06/5.pdf>.
16. Турчіна С., Азаров В. Інтелектуальний капітал та інтелектуальна власність: визначення і особливості розвитку в умовах глобальних трансформацій. *Економіка та суспільство*, 2023 (52). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-81>.

Додаткова література

17. Бунчук М. Національні інноваційні системи: основні поняття і застосування [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http://www.guecities.ws\(College Park/Lab/5590/nis.htm](http://www.guecities.ws(College Park/Lab/5590/nis.htm).
18. Довженко В. А., Лазаренко В. В. Управління інтелектуальним потенціалом національної економіки. *Економіка та держава*. 2021. №2. С.78–83. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/2_2021/16.pdf.
19. Захарчин Г.М. Управління знаннями в умовах розвитку цифрової економіки та інтелектуалізації суспільства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2021. Вип. 36. С. 76–80.
20. Ібрагімов Е. Е. Роль інтелектуального капіталу в ефективній діяльності підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. №7. С.110–117.

21. Кухтин О. Б. Інтелектуальний складник людського потенціалу як основа функціонування суспільства в умовах цифрових трансформацій. *Інтелект XXI*. 2019. №4. С.97–101.
22. Никончук В. М. Сучасний стан і тенденції розвитку інтелектуальної власності в різних галузях економіки. *Економіка та держава*. 2020. №6. С.145–150. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/6_2020/27.pdf.
23. Приймак В. Управління знаннями: підручник. К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2019. 240 с.
24. Шаповал В. С., Перерва П. Г. Сутність інтелектуального бізнесу. Інноваційна модернізація економіки України в умовах євроінтеграційних процесів: матеріали 7-ї Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 15–16 листопада 2022 р. Кременчук: КрНУ ім. М. Остроградського, 2022. С.472–476.
25. Шевченко В. Захист прав інтелектуальної власності: винахідники vs авторство. *Інтелектуальна власність*. 2020. №11. С.28–32.
26. Шестаковська Т. Л. Розвиток системи управління інтелектуальною власністю освітньо-наукової організації. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2022. №30. С.142–146. URL: <http://www.pagjournal.iei.od.ua/archives/2022/30-2022/26.pdf>.
27. Школьний О. О. Розвиток інноваційних процесів в контексті управління інтелектуальною власністю. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. №1. С.11–15. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/1_2021/4.pdf.
28. Semykina M., Luchyk S., Zapirchenko L., Semykina A., Savelenko H., Sikoraka V. Motivational Mechanism of Activation of Innovative Activity of Personnel and its Improvement. *Advanced Computer Information Technologies: 11th International Conference*, Deggendorf, Germany, 2021. Pp.317–321.
29. Svitlana Luchyk, Maryna Semykina, Liudmyla Zapirchenko, Vasil Luchyk, Anna Semykina. Priority of stimulating creative work in innovation management in the stage of globalization. *SHS Web of Conferences*. 2021. Vol.129. 05006. DOI: 10.1051/shsconf/202112905006.

Законодавчі та нормативні документи

30. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 №3792-XII.
31. Закон України «Про власність» від 07.02.1991.
32. Закон України «Про господарський кодекс» від 08.12.2016.
33. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002.
34. Закон України «Про науково-технічну інформацію» від 26.11.2013.
35. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.1993 №3687-XII.
36. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15.12.1993 №3689-XII.

Рекомендовані інформаційні ресурси

37. Законодавство України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.
38. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
39. Офіційний сайт Державної служби статистики України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
40. Ініціатива глобальної звітності (Global Reporting Initiative). Режим доступу: <http://www.globalreporting.org>.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи. Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р.